

Tia iyi Pɔlu í cea inɛi Galati ɲa

Í ce ɲa fɔɔ

¹ Amu Pɔlu woo beu, amui ñ kɔ ɲɛ tiau ihɛ wa. Kù jɛ amanei í kpem ñ jɛò woo be, kù nɔ kù jɛ inɛ ɔɔi í bɛm. Jesu Kirisii í kpem, ɲɲu do Ilaaɔ Baaba iyi í jũu hai si bale.

² Amu do kpaasi woo dasi naane ɲa iyi à wa ihɛ fei à ce igbei inɛi Jesu ɲa iyi à wa ilei Galati fɔɔ.

³ Ilaaɔ Baaba do Lafɛɛ Jesu Kirisi a mu ɲɛ didɔ do laakai ku sũ.

⁴ Jesu Kirisi í na araɛ na irii dulum du wa ku ba ku nya wa hai si kuce laalɔi andunyau ihɛ. Bɛɛbei í ce í ceò idɔɔbii Ilaaɔ Baa nwa.

⁵ Ilaaɔi í nɛ amboe hee do ajɔ fei. Ami.

Laabaau jiidai akãi í wɛɛ

⁶ Ideu í mum biti do iyi ñ fũsi Ilaaɔ awɔ gbãa gbãa bɛɛbe tã ɲa, ɲɲu iyi í kpe ɲɛ wa si didɔi Kirisi, nɔ ñ waa bi i too laabaau mmu ɔɔ má ɲa.

⁷ Ntɔ ntɔ, laabaau jiidai kãma ɔɔ kù wɛɛ má. Amma inɛ ɔɔ ɲa à waa fɔ lasabu ɲɛ dei, nɔ à waa bi a kpaasi laabaau jiidai Kirisiu.

⁸ Amma baa awa taka nwai walakɔ amaleka iyi í naa hai lele, bii í ce ɲɛ waaɔoi laabaau mmu ɔɔ má, bii kù jɛ iyi à ce ɲɛu ihɛ, Ilaaɔ ku ceekpe lafɛɛ.

⁹ À tako à fɔɔ wo ñ nɔ ñ wa n fɔɔ má, bii inɛ ɔɔ í ce ɲɛ waaɔoi ide mmu ɔɔ iyi kù jɛ iyi ñ jɛsiu tã ɲa Ilaaɔ ku ceekpe lafɛɛ.

¹⁰ Si ideu ihɛ aa ni ñ wa n de saabui amanɛ ɲai? Aawo, saabui Ilaaɔi ñ bi. Ñ wa n de n ce mii iyi á dɔa

amanε ηα si? Aawo, bii n̄ wa n̄ dε n̄ ce mii iyi á d̄õa amanε ηα si, n̄ kaa n̄ jε woo ce icei Kirisi.

Béi P̄alu í jὲò woo bε

¹¹ Inε kpaasim ηα, n̄ bi i mà ηα iyi laabaau j̄ida iyi n̄ sisi n̄ηεu kù jε hai bi amanεi í naa.

¹² Kù jε amanεi í s̄õm, inε k̄ama sisi í ceem cioε, Jesu Kirisi n̄ju ak̄ai í nyisim.

¹³ Ì gb̄o bei kuwεem í yε ηα wo si waati iyi n̄ wa n̄ t̄õ Ilaāõ bei Zuifu ηα. Inε fei ì mà ηα kookaai iyi n̄ tako n̄ ce n̄ kp̄ãð inei igbei Ilaāõ ηα iju ku ba n̄ ce nfe n̄ηα.

¹⁴ Si kp̄ãai Zuifu ηα ku too n̄ wa si in̄oi inε ηα iyi à waa jε waju si in̄oi saam ηα.

¹⁵ Amma Ilaāõ í cicaam à bei à b̄im n̄ó í kpem si did̄õε n̄ ceaa ice.

¹⁶ Si waati iyi í j̄ileu, í nyisim Amaε ku ba n̄ cea dimi mmu ηα waazoi laabaau j̄idaε. N̄ó n̄ kù b̄o bi inε k̄ama ku muum bisi.

¹⁷ N̄ kù n̄ó n̄ kù b̄o Zeruzalemu n̄ koo n̄ yε inε ηα iyi à tako à jε woo bε ηα n̄ bei n̄ jὲò woo bε. Amma iyi n̄ dede gbak̄a ilei Arabii n̄ b̄o. Hai bε n̄ó n̄ nyi Damasi má.

¹⁸ Í kpe í to zakai ad̄õ m̄εeta n̄ bei n̄ b̄o Zeruzalemu n̄ koo n̄ mà Sefaa *, n̄ó n̄ ce aj̄o maat̄u bi t̄εε.

¹⁹ N̄ kù n̄ó n̄ kù yε woo bε mmu k̄ama bε má, bii kù jε Zaaki, if̄oi Laf̄εε.

²⁰ Iyi n̄ wa n̄ k̄ou ih̄ε nt̄oi. Ilaāõ í jε s̄eedam bii n̄ wa n̄ s̄o iboi.

²¹ Si anyiε n̄ó n̄ b̄o ilei Siri do Silisi ηα.

²² Waati b̄εεbε igbei inei Kirisi ηα iyi à wa ilei Zudee a kù yε wajum tit̄ã.

* **1:18** Sefaa n̄ju i à ya kpe Pieε má.

²³ Nɲu de à gbɔ iyi inɛ iyi í tako wa kpã ɲa ijuu, wee nsei wa waazo ideɪ woo dasi Jesu naanɛ ɲa, ide iyi nɲu takæ wa bi ku ce nfeɛu wo.

²⁴ Nɔ à saabu Ilaaɗ na irim.

2

Pɔlu do woo be ɲa iyi à gbe

¹ Iyi í kpe í to zakai adɔ maatɛɛ ɲɔi n̄ nyi Zeruzalɛmu má, amu do Baanabasi. Nɔ à gbã Titee í si wa.

² N̄ kooi si na iyi í jò n̄ ce kuyɛ. Nɔ si kuyɛu Ilaaɗi í ni n koo. N̄ kpe inɛ ngbo ɲa ikãɪ awaɔ ɲa à tɔtɔɔ nɔ n̄ sisi ɲa yaaseɪ ideɪ laabaau jiidau iyi n̄ ya n cea dimi mmu ɲa waazoɛu wo. N̄ ce beɛbeɪ si na iyi í jò n kù bi icɛm iyi n̄ ce wo, walakɔ iyi n̄ wa n ce nsei ku ce nfe.

³ Nɔ inɛ ngbo ɲau a kù tilasi Titee iyi í wa bi tom nɔu ku ce bango baa do iyi í jɛ Gereki fei.

⁴ A kù tilasiɛ baa do iyi inɛ gɔ ɲa iyi a kù jɛ inɛ nwa ɲa do ntɔ à lɔ wa si igbeu à waa bi a tilasi inɛ fei ku ce bango. Inɛ ɲau woo zamba inɛ ɲai. À naai do bisi ku ba a bejɛ ara ku nɛ nwa si anu akã nwa do Jesu Kirisi nɔ a ce wa aru.

⁵ Amma awa a kù jɛ ide ɲa baa keeke domi à bi ka leekɪ si ntɔɪ laabaau jiidauɪ na iri ɲɛ.

⁶ Nɔ inɛ ɲa iyi à nɛ jirima à re a kù kɔɔsi ide kãma má si ide iyi n̄ fɔu. Ntɔɪ, baa bii aɲai à jɛ ilu jirima ɲa kù jɛɛm nkãma, domi bi Ilaaɗ inɛ gɔ kù re nje. Inɛ ngbo ɲau be a kù kɔɔm si ide kãma.

⁷ Amma à yɛ iyi Ilaaɗ í daam laabaau jiidau si awɔ n sisia dimi mmu ɲa, si bei í daa Piɛɛ si awɔ ku sisia Zuifu ɲa.

⁸ Ilaaḏi í na Piεε gbugbã ku jeò woo bæε bi Zuifu ηα, mà irei. Nηu m̄i í n̄o í nam gbugbã n jeò woo bæε bi dimi mmu ηα.

⁹ N̄o Zaaki do Piεε do Zãa, aηα iyi à je bei s̄obe si igbei inei Jesu ηα, à ye iyi Ilaaḏi í daam iceu ih̄ε si aw̄o na did̄ε. N̄oi à jesi ka ce anu akã, amu do Baanabasi ka b̄o bi dimi mmu ηα n̄o aηα m̄o a b̄o bi Zuifu ηα.

¹⁰ Amma à t̄o wa ka ye gigii ilu are nηα ηα. N̄o bæεβε m̄i amu takam ñ dasi id̄o tã.

P̄olu wa gbagba si Piεε Antīosi

¹¹ Si waati iyi Piεε í naa Antīosi be ñ gbagba sie si bantuma si na iyi í j̄è wa ce taale.

¹² Taaleεu wee. Inε ḡo ηα iyi à wa bi Zaaki à naa Antīosi. Inε ηaui à ya na gbugbã si bango ku ce. Hee a maa to wa Piεε í ya maa je do dimi mmu woo dasi Jesu naane ηα aj̄o. Amma iyi inε ηau à na à to wa, í fa arae ci ya je aηaò ηα má domi wa ce njo nηα.

¹³ N̄oi Zuifu woo dasi Jesu naane ηα iyi à wa beu, ḡoḡo ηα m̄o à ce bei Piεε í ceu hee à fa Baanabasi m̄o si muafiti nηau.

¹⁴ Iyi ñ ye a kù waa ne do in̄o akã si kp̄ai laabaau jiidau, η̄oi ñ s̄o Piεε si wajui aηα fei ñ ni, aw̄o Zuifui n̄o ñ waa ce bei dimi mmu ηα, i kù waa ce kucei Zuifu ηα. To, beirei aa ce i tilasi dimi mmu ηα a ce kucei Zuifu ηα.

Zuifu ηα do dimi mmu ηα à ba faaba na naane ku dasi

¹⁵ Nt̄oi, awa Zuifu ηai, a kù je dimi mmu ηα iyi à ya kpe ilu dulum ηα, domi Zuifu ηai à bí wa.

¹⁶ Do nηu fei, à mà iyi amanε kaa je dee dee si wajui Ilaaḏ na wooda ku too, bii kù je na naane iyi á dasi Jesu Kirisi. Na nηu, awa m̄o à dasi Jesu Kirisi

naanε ku ba ka je dee dee na naanε iyi à dasi Kirisi, kù je na wooda ku too. Ilaaḥ kaa ce inε gə dee dee si na iyi í jò wa jirima wooda.

¹⁷ Nsei, bii à waa de ka je dee dee na saabui Kirisi, nɔ à ba wee awa mɔ ilu dulum ηai bei hai je Zuifu ηa, aa ka je ka ni icεi Kirisii í jò dulum wa kḥosi? Aawo, ka maà lasabu bεεβε.

¹⁸ Nsei, bii ñ teese ñ wa n ma mii iyi ñ tako ñ lege wo, ñ baa ñ je ilu taalei.

¹⁹ Ntɔ ntɔ, woodau takae í jò ñ ye bei iku si wajue, ku ba n ce kuwεem na Ilaaḥ.

²⁰ Í ye bei à kpakpaam si j̄i do Kirisi ajɔ. Na nηu, kù je na aram nii ñ weε má, bebei Kirisii wa ce kuwεεε sim. Nɔ kuwεε iyi ñ wa n weε nsei, ñ wa n weεi do naanε iyi ñ dasi Amai Ilaaḥ, nηu iyi í bim nɔ í na kuwεεε na irim.

²¹ N kaa n fūsi didōi Ilaaḥ awɔ n maa n jirima wooda, domi bii í je amanε á yɔkɔ ku je dee dee na wooda ku jirima, debei ikui Kirisiu ngbei.

3

Wooda ku jirima de, mà naanε ku dasi

¹ Inε inεi Galati ηau, i kù ne laakai ηa. Inε iyi à sisia idei Jesu Kirisi iyi à kpakpa si j̄i ku gaau s̄aa s̄aa, yooi í kḥotē ηε.

² Ñ bi i s̄m ide icu akāu ihē ηa. Ì ba Hundei Ilaaḥ na wooda ku jirima nηei de, mà na laabaau j̄idau iyi ì gbɔ ì dasi naanεu ηai.

³ Beirei í ce ì kua laakai bεεβε ηa. Ì sinti do Hundei Ilaaḥ ηa nɔ ì waa bi i kpa irie do gbugbāi ara nηε?

⁴ Ijuukpā iyi ì ye wo ηa na naanε ku dasi nηε, nsei aa jò ku je ngbe ηai? Ñ tamaa i kaa jò ku je ngbe ηa.

⁵ Iyi Ilaaḍ í na ηε Hundee, nɔ wa ce maamaake ηa si anini nηe, wa cooi na wooda ku jirima nηe? M̀a na iyi í j̀ò ì gbɔ ideɪ laabaau j̀ida ì dasi naane ηai.

⁶ Ì m̀a ηa iyi kukɔi ideɪ Ilaaḍ í ni, Aburhamu í dasi Ilaaḍ naane, nηui í j̀ò Ilaaḍ í dooae amanε dee dee.

⁷ Na nηu, i j̀ò i m̀a ηa iyi woo dasi Jesu naane ηai à je takui Aburhamu ηa do ntɔ.

⁸ Hai tako wo Ilaaḍ í m̀a iyi nηu á j̀ò dimi mmu ηa a je dee dee na naane ku dasi nηa. Ǹɔi í j̀ò í sisia Aburhamu laabaau j̀idau hai ku kpe í ni, hai bi teeɪ an weea ineɪ andunya fei.

⁹ Aburhamu í dasi naane nɔ í ba kuwee. Beεbe m̀ɔi ine ηa iyi à dasi naane aa ba kuwee do nηu aj̀ɔ.

¹⁰ Inε ηa iyi à waa na gbugbã si wooda ku jirima ikpei í je tu ηa, domi à kɔɔ à ni, ine iyi k̀u waa mu ide à kɔ si tiai woodau fei nɔ k̀u waa jirimaε, laf̄εε ilu ikpei.

¹¹ Nɔ nsei à yɔɔ mam mam iyi ine gɔ kaa je dee dee si wajui Ilaaḍ na wooda ku jirima, domi à kɔɔ à ni, ine iyi Ilaaḍ í j̀ò í je dee dee na naane ku dasi, laf̄εi á nε kuweε.

¹² Ntɔ ntɔ, icui wooda k̀u wa si naane ku dasi. Amma à kɔɔ à ni, ine iyi í yɔkɔ wa jirima woodau dee dee, laf̄εi á basi kuweε.

¹³ Amma Kirisi í ya wa hai si ikpei wooda si waati iyi í na í je ilu ikpe na iri nwa. Í na í je ilu ikpe si na iyi í j̀ò kukɔi ideɪ Ilaaḍ wa f̀ɔ í ni, ine iyi à kpakpa si antai j̀fi fei ilu ikpei.

¹⁴ Kirisi í ce beεbei ku ba kuwee iyi Ilaaḍ í weea Aburhamuu k̀u je ti dimi mmu ηa na saabui Jesu Kirisi. Nɔ si beεbe awa fei aa ka ba Hunde iyi Ilaaḍ í wãɔ wa na naane ku dasi.

Wooda ku jirima do idei kuwã

¹⁵ Inε inεm ηa, an so yaasei ide gɔ iyi inε fei í mà. Bii inε gɔ í kɔ bei í bi a kpɛ amanie hai kù ku í jilɔ, inε gɔ kaa yɔkɔ ku ganji ideu hee má je ku kɔasi, baa do iyi amanai í kɔɔ.

¹⁶ To, Aburhamu do tɔkuεi Ilaaɔ í cea kuwã. Bii à ni tɔkuε ηa, inε nkpɔi à fãa. Amma à ni tɔkuεi, waato inε akãi, nɔ nηui í je Kirisuu.

¹⁷ Na nηu, ide iyi ñ wa n bi n fɔ wee. Ilaaɔ í ce kuwãi ideu nɔ í jilɔ. Nsei, wooda iyi í naa si anyii adɔ cɔɔ mεε do kuntaa, kaa yɔkɔ ku ganji ideu hee ku jɔ ide iyi Ilaaɔ í wãu ku je ngbe.

¹⁸ Amma bii na wooda ku jirimai à je tubu, kù je na idei kuwã má. Nɔ wee do kuwãi Ilaaɔ í ceaɔ Aburhamu didãε.

¹⁹ Debei, na mii í ce Ilaaɔ í na wooda. Í naai ku ba kookoosu iyi kù je tee ku fita gbugbãa. Nɔ woodau wa ce icεei hee tɔkui Aburhamuu koo tɔo wa. Tɔkuεui à cea inε ηa kuwãεu. Woodau amaleka ηai Ilaaɔ í jɔ à na Moizi, nηu iyi í wa gãmei Ilaaɔ do amanε ηa, nɔ nηu mɔ ku sɔ inε ηau.

²⁰ Amma waati iyi Ilaaɔ í ce kuwãu, kù ne bukaatai inε iyi á wa si gãmei nηu do amanε ηa, domi nηu akãi í ce kuwãu.

Mii iyi wooda wa lele

²¹ Debei, woodau wa jã ide iyi Ilaaɔ í wãu mεε. Aawo, kù je beεbe. Ntɔ ntɔ, bii í je à na wooda wo iyi á yɔkɔ ku mua amanε kuwεε, Ilaaɔ á jɔ amanε ku je dee dee wo na woodau.

²² Amma kukɔi idei Ilaaɔ wa nyisi iyi inε fei í wa si awɔ gbugbãi dulum, ku ba do saabui naanε ku dasi, kuwãu ku je ti woo dasi Jesu Kirisi naanε ηa.

²³ Tako wo wooda wa mu wai bei aru wa gbã wa hee Kirisi ku maa to wa ku na ku nyisi wa kpãai naanɛ ku dasi.

²⁴ Bɛɛbei, woodaui wa gbã wa wa bɔ̀ò wa bi Kirisi ku ba Ilaã ku jò ka jɛ dee dee na naanɛ ku dasiu.

²⁵ Nsei iyi waatii naanɛ ku dasiu í to, a kù nɛ bukaatai woodau ku gbã wa má.

²⁶ Bɛɛbei inɛ fei ì jɛ amai Ilaã na naanɛ iyi ì dasi Jesu Kirisi ɲa.

²⁷ Ntɔ ntɔ, inɛ iyi ì ce inyi ku dasi do irii Kirisi fei, ì so daai Kirisi ɲai.

²⁸ Inɛ fei ì jɛ akã si anu akã nɲɛ iyi ì ce do Jesu Kirisi ɲa. Na nɲu, inɛ gɔ̀ kù jɛ ikã, hai Zuifu ɲa hee do dimi mmu ɲa, hai aru ɲa do inɛ ɲa iyi à nɛ ara nɲa, hai inaabo ɲa hee do inɛmɔ̀kɔ̀ ɲa.

²⁹ Bii ì nɔ̀ ì jɛ ti Kirisi ɲa, ì jɛ tɔ̀kui Aburahamu ɲa. Nɔ̀ aa jɛ tubu ɲa bei Ilaã takɛ́ í ce kuwãɛu.

4

¹ Nsei ñ wa n bi n na ɲɛ yaase gɔ̀. Yaaseu wee. Ama iyi á jɛ tubui baaɛ, si waati iyi wa jɛ amau kù tia aru * gɔ̀, baa do iyi fei ndɛɛ́ á na ku jɛ titɛɛ.

² Si waati iyi wa jɛ amau, inɛ gɔ̀ ɲa à wɛɛ iyi à waa muu, nɔ̀ à waa cea wũa hee í tóò waati iyi baaɛ í jileaa.

³ Bɛɛbe mɔ̀i do awa taka nwa. Waati iyi à tako à wɛɛ bei ama keeke ɲa, à jɛ arui mii ndii andunya ɲa wo.

⁴ Amma iyi waati iyi Ilaã́ í jileu í na í to, ɲɔ̀i í bɛ Amaɛ wa. Inaaboi í buu, nɔ̀ si woodai Zuifu ɲai wa nɛ

* **4:1 kù tia aru** Aru do woo ce icɛ fei ide akãu mbe si feei inɛ ɲa iyi à kɔ̀ akabuu titõi idei Ilaã́.

⁵ ku ba ku ya ine ηα iyi à wa si awɔi wooda. Í ce beɛbei ku ba ka je amai Ilaaɗ ηα.

⁶ Nɔ Ilaaɗ í be Hundei Amaɛ wa si ido nwa ku nyisiɔ iyi awai à je amaɛ ηα. Hundeu wa kpoo Baaba.

⁷ Si beɛbe i kù je aru má ηα, inɛu amu ηai bebei. To, nsei iyi ì je amai Ilaaɗ ηα, Ilaaɗ í nyi í ce ηe woo je tubue ηa má.

Zigiida iyi Pɔlu í ne na inei Galati ηa

⁸ Tako wo i kù mà Ilaaɗ ηα, nɔ ì je arui iwɛ ηα iyi a kù je Ilaaɗ.

⁹ Amma nsei ì mà Ilaaɗ ηα. Nɔ iyi í re mɔm Ilaaɗ í mà ηe. To, beirei í ce ì waa bi i sinda si mii ndii andunya ηa má ηα, iyi kù ne gbugbã nɔ kù ne beere. Na mii í ce ì waa bi i je aru ηηa má ηα.

¹⁰ Ì ya maa na ajɔi jingau gɔ ηα gbugbã ηα, do cukpa gɔ ηα do waati gɔ ηα do adɗ gɔ ηα.

¹¹ Nsei ñ wa n ce njo ice iyi ñ ce si gãme ηηe ku mà ce nfe.

¹² Ñ wa n tɔɔ ηe, inɛ inem ηα, i jile ara ηηe si agbem bei amu mɔ ñ jile aram si agbe ηηe. Waati iyi ñ wa bi tu ηe, i kù ceem kurara gɔ ηα.

¹³ Ì mà sãa sãa ηα, waati iyi ñ sinti ku ce ηηe waazoi laabaau jiidau, do bɔɔi arai.

¹⁴ Amma i kù dondam ηα, i kù nɔ i kù kɔsim ηα, baa bii bɔɔm nɔu ku yee í cé ηe. Do ηηu fei, ì gbam ηai bei aa gba amalekai Ilaaɗ ηα, walakɔ bei Jesu Kiriɗi takae.

¹⁵ Ì ne inɔ didɗ wo ηα. To, nsei, mii í ce ηe. An yɔkɔ n je seeda na iri ηηe n ni bii á ce wo aa nya iju ηηe i nam ηα.

¹⁶ Si na iyi í jɔ ñ sɔ ηe ntɔui i jɔ n je mbeɛ ηηe nsei?

17 Ine ηαυ, à waa na ηε ara amma kù je do yaase jiiida. À waa bi a fa ηει hai bi tu wa ku ba i na ηα ara ηα.

18 Í s̄ia i ne himma si mii jiiida ku ce ηα waati k̄ama fei, n̄o ku maà je bii ñ wa in̄o n̄ηe n̄ηu ak̄ã.

19 Ine amam ηα, bei inaabo iyi wa bi ku bí í ya gb̄o ara kuro, beεbe m̄oi amu m̄o ñ wa n gb̄o ara kuro má hee idei Kirisi ku buba si ηe nt̄o nt̄o.

20 Ñ bi n wa in̄o n̄ηe n̄sei ku ba n maà n f̄o ide be ih̄ẽ má, amma do n̄ηu fei ñ ne zigiida na iri n̄ηe.

Idei Agaa do Sara

21 I j̄o n bee ηe, in̄e iyi ñ bi i wa si aw̄oi wooda ηα, i kù gb̄o iyi wooda wa f̄o ηai?

22 À k̄oò à ni Aburahamu í bí ama in̄em̄ok̄o minji, ak̄ã do abo aru ḡo, ak̄ã m̄o do abo iyi í ne araε.

23 Aruu, í bí amaεi bei à ya bí in̄e fei, amma in̄e iyi í ne araεu í bí amaεi do kuw̄ãi Ilaaḏ.

24-25 Ideu ih̄ẽ í yei bei m̄oḅda. Inaabo minji ηαυ aηai à je bei akabuu minji. Agaa n̄ηui í je bei akabuu iyi Ilaaḏ í na in̄e ηα tako wo si geetei Sinai si ilei Arabi. N̄ηu bei í je wooda iyi wa dasi in̄e ηα aru. N̄o Agaa í yei má bei ilui Zeruzalemu iyi í w̄ee n̄sei, domi í wa si aru do in̄eε ηα fei.

26 Amma Sara í yei bei Zeruzalemu iyi í wa leleu iyi í ne araε. N̄ηui í je iye nwa.

27 N̄o à k̄oò à ni,
 J̄o in̄e ku d̄ḅ, aw̄o inaabo gb̄enda iyi i kù bí.
 La, i d̄ḅ anu do in̄o did̄ḅ, aw̄o iyi i kù mà ara kuroi kubí,
 Domi inaabo iyi à k̄osi á na ku bí ama ku re inaabo iyi í wa idei m̄ok̄o.

28 Nsei inε inem ηa, inεi ì je amu ηa iyi Ilaaḏ í ce kuwãeu bei Izaaki í yeu.

29 Waati nηu, ama iyi à bí bei à ya bí inε fei í kpã inε iyi à bí do gbugbãi Hundei Ilaaḏu iju. Beεβε m̄oi í ye nsei.

30 Amma kuk̄oi idei Ilaaḏ wa f̄o, í ni, Lele aruu do amaε fei, Domi amai aru kaa je tubu do amai abo iyi í ne araεu aḵo.

31 Beεβε m̄oi inε inem ηa, ì mà ηa iyi a kù je amai aru, amma amai inε iyi í ne araεi à je.

5

I leek̄i dim dim ηa si ara ku ne nηε

1 Kirisi í j̄ò à ne ara nwa ku ba ka ne ara nwa do nt̄o. Na nηu, i leek̄i dim dim ηa si ara ku ne nηε, i maà j̄ò ì na i je aru má ηa.

2 I de it̄i ì gb̄o. Amu P̄olui ñ wa n s̄o nηε ideu ih̄ε. Bii ì j̄ò à dasi nηε bango, icei Kirisi kù ne aranf̄āni k̄āma bi tu nηε.

3 Ñ nyi ñ sisi ñ wa n f̄o má, inε iyi í j̄ò à dasiε bango, tilasii laf̄εε ku jirima wooda fei.

4 Inε iyi ì waa bi i je dee dee si wajui Ilaaḏ na wooda ku jirima, ì f̄εεfe ara nηε do Kirisii n̄o ì f̄ūsi did̄oi Ilaaḏ aḵo ηa.

5 Amma aḵa, Hundei Ilaaḏ wa s̄o wa mam mam iyi Ilaaḏ á j̄ò ka je dee dee na naanε ku dasi nwa.

6 Nt̄o nt̄o, bii à ne anu ak̄ā do Jesu Kirisi, à ce bango, a kù ce bango kù je ide k̄āma. Ide iyi í ne amboe í re nηui í je naanε ku dasi iyi wa ce ice do kubi.

⁷ Ì waa ce kuwεε nηε wo dee dee ηα. Yooi í ganji ηε í jò i kù waa jirima ntou má ηα.

⁸ Ikō iyi à na ηεu βε kù waa naa hai bi Ilaaḏ, nηu iyi í kpe ηε.

⁹ Na nηu, i ce laakai ηα, domi à ya fṵ a ni lefee keekei í ya dede p̄ε fei.

¹⁰ Amma Laf̄εe í jò ñ wa n naane ηε iyi i kaa ce lasabu gṵ iyi í je ikā do lasabu iyi ñ ceu βε ηα. Inε mṵ iyi wa bitandi ηε, baa bii yooi Ilaaḏ á kpāa iju.

¹¹ Inε inεm ηα, bii í je amu takam ñ wa n waazo hee nsei ñ ni inε ηα a ce bangoi, na mii í ce à ya maa kpām iju. Bii í je βεβε mṵm nii ñ wa n ce, ikui Jesu si j̄ii kàa jεa inε ηα bi ku ko isε.

¹² Inε ηα iyi à waa bitandi ηεu βε, ñ bi a nya ηα ikā *

¹³ Inε inεm ηα, à kpe ηei i na i ne ara nηε. Do nηu fei, i maà jò ara ku ne nηε ku mua daai inε taka nηε kpāa i ceḵ idṵbii ara nηε. Amma i ya maa sobi nje do kubi ηα,

¹⁴ domi wooda fei í wa si irii ide akāu ih̄ε iyi í ni, bi inε mmu ηα bei ì bi araε.

¹⁵ I maà ya maa ηṵ nje ηα bei inai sako ηα. I ce laakai ηα ku ba i maà ce nfei nje ηα.

Ka jò Hundei Ilaaḏ ku neḵ wa

¹⁶ Ide iyi ñ wa n fṵu wee, i jò Hundei Ilaaḏ ku maa neḵ ηε. Bii ì waa ce βεβε ηα, i kaa ce kubi nfe nfei ara nηε má,

¹⁷ domi mii iyi daai awa taka nwa í bi ci ya je dimi akā do iyi Hundei Ilaaḏ í bi. Kubi minji ηau, à ya maa jai hee a kaa ka yṵkṵ ka ce bei à bi.

* **5:12 ñ bi a nya ηα ikā** inε gṵ ηα à ni, bii à bi mṵm a bāntām ara nηa gbakā.

18 Amma bii Hundei Ilaaḥ wa neò ne i kù wa si awai wooda má ḡa.

19 Ine fei í mà daai amane sãa sãa. Daa ḡaui à je sɛɛ ku tətəə hai ne yaase, do daa sãmi do daa nkpə nkpə,

20 do iwɛ ku təə, do dobu dobu ku ce, do mbɛɛɛ, do ija, do igu, do idəəkə yaamə, do nje ku wã, do kakəə, do nje ku fɛɛfɛ,

21 do kədɛɛ, do atɛ ku kpa ine, do ije ku bi, do mii iyi í jə bɛɛbɛ fei. Ñ wa n sɔ ne bei n tako n fə n ni, ine ḡa iyi à waa ce dimi bɛɛbɛ a kaa ba tubu kãma si andunya titəi Ilaaḥ.

22 Amma mii iyi Hundei Ilaaḥ í ya bí, ḡḡui í je kubi, do inə didə, do laakai ku sũ, do temua, do jiida ku je, do inə akã, do naane,

23 do daa didə, do ara ku mu. Mii ḡau be fei, wooda kù ganji ḡa.

24 Nə ine ḡa iyi à je ti Jesu Kirisi í ye bei à kpa kucei daai ara ḡa si jii ku gaauu, do bine do kubie fei.

25 Si bei Hundei Ilaaḥi wa mu nwa kuwɛɛ, ka jə ku neò wa.

26 Kù sía ka je ilu faao, wala woo kosi ine ḡa, walakə ka maa ce igu si awa duusəə.

6

Iya sobi nje si aso ḡa

1 Ine inem ḡa, ine iyi Hundei Ilaaḥ wa neò ne, bii ì mu ine gə si kurara, i nyisi lafɛɛ kpãa jiida do daa didə ḡa. Nə i ce laakai ḡa ku ba ine mə i maà na i dasi kurara bɛɛbɛ.

2 I sobi nje si aso * ku so ḡa. Bii ì waa ce bɛɛbɛ ḡa ì waa jirima woodai Kirisi ḡai.

* **6:2 aso** ḡḡui í je wahala ḡa.

³ Bii inε gə wa cə arae ngəgə nə wee kù jε ngəgə, wa lεlε araei.

⁴ I jò inε fei ku wuse daai nηu takae nə ku ye si bii nηu á təə fufu, amma ku maà təə fufu na iyi nηu í re inε gə,

⁵ domi inε fei á so asoi † nηu takaei.

⁶ Awə iyi à waa kə idei Ilaaə, mii iyi ì nε fei jò i kpəə do inε iyi wa kəe si.

⁷ I maà ti i lεlε ara nηε. A ci ya nyaanyi Ilaaə. Mii iyi amanε í gbē nηui á da.

⁸ Bii wa gbē iyi daai nηu takae í bi, nfe ku cei á bíaa. Bii í nə wa gbē iyi Hundei Ilaaə í bi, kuwεε hai tǎi Hundei Ilaaəu á bíaa.

⁹ Na nηu, ka maà gbεεji do jiida ku ce, domi bii a kù məngə aa ka ba ka da si awaati iyi í jə.

¹⁰ Bεεβε məi waati iyi à ba awəε fei, ka cea inε fei jiidae. Nə iyi í re məm, ka cea kpaasi woo dasi Jesu naane ηau bεεβε.

Idei ankāanyi do fəə

¹¹ Hai ihē bei do awəi amu takam nii ñ kə nηε wa ‡. Inε taka nηε aa yəə məm bei kukə ηau à la à to.

¹² Inε ηa iyi à waa bi a tilasi ηε i ceə bango ηau à waa ce bεεbei ku ba a ce mii iyi á dəə amanε ηa si, nə a maà kpā ηa iju na irii ikui Jesu Kirisi si jii ku gaauu.

¹³ Amma aηa taka nηa, baa do iyi à ce bango fei, a kù waa jirima wooda. À bi a dasi ηε bango ku cei ku ba a təə fufu si na iyi í jò à yəkə à kāmia ηε.

† 6:5 Yaasei isεedeu ihēi í jε, domi inε fei a na ku fə bei nηu í ce icε.

‡ 6:11 **hai bei do awəi amu takam nii ñ kə nηε wa** Si dəəneε nηa bii à waa ce lεti à ya maa fəi nə inε gə ku maa kəə. Amma Pəlu í kə idei ankāanyi ηau ihē do awəε.

¹⁴ Amma amu n kù n wa n tɔɔ fufu bii kù je na ikui Lafɛɛ nwa Jesu Kirisi si j̄i ku gaau. Na ikuɛu mii ndii andunya fei í yɛɛm nii bei mii iyi kù wɛɛ má, nɔ beɛbe mɔi ñ wa n yɔɔ baa do kuwɛɛi amu takam fei.

¹⁵ À ce bango, a kù ce bango kù je ide kãma. Mii iyi í nɛ amboe í re, n̄ɣui í je a taka inɛ titɔ.

¹⁶ Laakai ku sũ do didɔ ku wɛɛa inɛ ɲa iyi à waa too woodau ihɛ hee do inɛi Izireli ɲa, aɲa iyi à je inɛi Ilaaɔ ɲa.

¹⁷ Hai nnyi inɛ kãma ku maà wahalam má domi na irii Jesu í ñ ba dalai juju ɲa iyi à wa si aram nɔu ihɛ.

¹⁸ Inɛ inɛm ɲa, didɔi Lafɛɛ nwa Jesu Kirisi ku wɛɛ do inɛ fei. Ami.

Akabuu Titõi Idei Ilaa **Monkole New Testament**

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titõi Idei Ilaa

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282